

Să învățăm

să prevenim
dezastrele

clasele aIV^{-a}
aV^{-a}
aVI^{-a}

Carte scrisă de copii pentru copii

Salvați Copiii
Save the Children Romania

În anul școlar 2007-2008, organizația Salvați Copiii România a inițiat un proiect pilot care urmărea implicarea elevilor în diverse activități pentru a obține cât mai multe informații cu privire la dezastre. Acesta s-a desfășurat în trei școli din România: Școala cu clasele I-VIII nr. 71 „Iovan Ducici” din București, Școala cu clasele I-VIII „Gheorghe Jienescu” din Rast, județul Dolj și Școala cu clasele I-VIII nr. 1 din Chiselet, județul Călărași.

Cartea de față este, de fapt, o sinteză a lucrărilor elaborate de elevii din cele trei școli menționate anterior. Aceasta se caracterizează prin faptul că este realizată în totalitate de către elevi, toate textele aparținându-le. Pe lângă informațiile pe care le oferă, lucrarea cuprinde și câteva aplicații, precum și desene efectuate de elevi.

Echipa Salvați Copiii România

Coordonare: Gabriela Alexandrescu
Leonard Andreescu

Membrii echipei: Alina Cocu, Adina Năstăsie, George Roman, Anca Stamin

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ORGANIZAȚIA "SALVAȚI COPIII" (București)

**Să învățăm să prevenim dezastrelor : manual pentru clasele
a IV-a, a V-a, a VI-a** / Organizația Salvați Copiii. - București :
Speed Promotion, 2008

ISBN 978-973-8942-73-8

502.58(075.33)

Cuprins

Cuvânt înainte	5
Autori	6
Capitolul 1. Dezastrele – avertizare și reducere a riscurilor acestora	9
Lecția 1. Dezastrele. Codul de culori pentru avertizare	10
Lecția 2. Harta de riscuri	12
Lecția 3. Studiu de caz. Realizarea unei hărți de risc pentru zonele inundabile la nivelul localității Chiselet	14
Capitolul 2. Inundațiile	17
Lecția 1. Inundațiile – cauza și efecte	18
Lecția 2. Ce putem face în cazul inundațiilor?	20
Lecția 3. „Povestiri” și poezii despre inundații	22
Capitolul 3. Cutremurele	25
Lecția 1. Ce sunt cutremurele de pământ? Cauzele acestora.	26
Lecția 2. Ce facem pentru a preveni riscurile cutremurelor?	28
Capitolul 4. Incendiile	35
Lecția 1. Ce sunt incendiile?	36
Lecția 2. Cauzele incendiilor	38
Lecția 3. Ce facem pentru a reduce riscurile incendiilor?	40
Lecția 4. Știați că... ..	44

Mulțumiri

Echipa de realizare a proiectului dorește să exprime grațitudinea față de doamnele Ulrika Persson și Gabriella Olofsson de la Salvați Copiii Suedia, cele care au propus, îndrumat și finanțat acest proiect, partenerilor din proiect și în mod special doamnei Irina Cruțeru din cadrul Grupului la Nivel Înalt pentru Copiii României de pe lângă Guvernul României care ne-a susținut și ne-a încurajat permanent pe parcursul întregului proiect, doamnei Cătălina Chendea de la Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului care a facilitat implementarea proiectului în școlile selectate și doamnei maior Constanța Ene care, alături de colegii săi de la Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, a oferit informațiile de specialitate și s-a implicat activ în elaborarea materialului prin verificarea și corectarea informațiilor și prin avizarea formei finale și, nu în ultimul rând, tuturor celor care au susținut proiectul implicându-se activ în realizarea acestuia, colegi și voluntari din organizația Salvați Copiii.

Cuvânt înainte

În contextul schimbărilor climaterice globale, schimbări care au condus uneori la apariția unor adevărate dezastre naturale, România s-a confruntat în ultimii ani cu fenomene naturale periculoase, în special inundații dar și alunecări de teren, care au produs pagube materiale însemnate, dar și pierderi de vieți omenești. Atât frecvența deosebită cât și intensitatea ridicată a acestora au impus măsuri sporite de intervenție pentru combaterea și pentru înlăturarea sau diminuarea efectelor lor, măsuri care au necesitat mobilizarea unor însemnate resurse, atât materiale cât și umane.

Ținând cont de experiența altor state în care astfel de fenomene se produc de mai mult timp și cu o mai mare frecvență, s-a constatat faptul, unanim acceptat, că cea mai eficientă metodă de răspuns este prevenirea, iar cea mai bună prevenire se face prin educație și informare.

În spiritul viziunii Salvați Copiii și având în vedere caracterul special al categoriei sociale pe care o constituie copiii – vulnerabilitate dar și o mare receptivitate, considerăm că o astfel de lucrare, elaborată chiar de copii, este una din cele mai bune metode atât de a-i informa și educa în vederea pregătirii pentru a reacționa corect în astfel de situații, cât și pentru a asigura participarea copiilor care, de cele mai multe ori, sunt lăsați pe un plan secund sau chiar ignorați în timpul unor astfel de evenimente.

Experiența statelor din Asia a arătat că, de multe ori, copiii pot fi o resursă importantă în gestionarea corectă a unor asemenea situații și că o bună pregătire a lor înseamnă diminuarea pagubelor și salvarea de vieți omenești.

Materialul de față își propune să acopere cele mai frecvente două fenomene naturale periculoase din România – **inundații și cutremure**, dar și un alt fenomen provocat de om sau asociat altor fenomene naturale periculoase – **incendiul**.

Toate textele au fost concepute de copii din clasele IV – VI, în urma unor sesiuni de instruire conduse de specialiști ai Inspectoratului pentru Situații de Urgență și sub coordonarea unor profesori și voluntari elevi de liceu sau studenți. Copiii au fost încurajați să folosească un limbaj cât mai accesibil copiilor de vârstă școlară astfel încât lucrarea să poată constitui un ghid pentru elevi sau chiar un suport de curs pentru profesorii din școlile care doresc să abordeze aceste teme, fie la orele de geografie sau educație civică, fie ca și curs opțional independent.

Echipa proiectului

Autori

Școala nr. 71 cu clasele I – VIII „Iovan Ducici” din București, sectorul 2

Coordonatori: Nicoleta Hangu, profesor consilier școlar
Maria Ciorbă, profesor de biologie

Elevi: Felicia Ilie, clasa a VI-a B
George Cosmescu, clasa a VI-a B
Andrei Rusu, clasa a VI-a B
Cristina Ion, clasa a VI-a B
Alexandru Tufan, clasa a VI-a B
Miruna Stiopol, clasa a VI-a B
Ioana Blidaru, clasa a V-a A
Cecilia Nițu, clasa a V-a A
Vlad Pătrășescu, clasa a V-a A
Laurențiu Matache, clasa a V-a A

Valentin Anghel, clasa a VI-a B
Gabriel Coteneanu, clasa a VI-a B
Raluca Grejdan, clasa a VI-a B
Mădălin Ivașcu, clasa a VI-a B
Dan Solomon, clasa a VI-a B
Ștefan Vladsabie, clasa a VI-a B
Iulian Necula, clasa a V-a A
Florentina Popa, clasa a V-a A
Georgiana Coman, clasa a V-a A

Voluntari: Nicoleta Grigorescu
Eliza Lefter
Irina Stoica

Ioana Mălureanu
Luong Huyen Trang
Andreea Dumitrașcu

Școala nr. 1 cu clasele I – VIII din Chiselet, județul Călărași

Coordonatori: Maria Balea, profesor de geografie
Vasilica Staicu, educator

Elevi grupa I: Cosmina Dragostin – șef de grupă
Gina Dumitru
Daniel Nica
Roxana Vasile
Georgiana Dragostin
Adrian Georgescu
Bianca Țepeliu

Elevi grupa a II-a: Elena Ștefan – șef de grupă
Romica Iancu
Iulian Mihai
Dragoș Tudor
George Badea
Andreea Lazăr
Alina Nedelcu

Elevi grupa a III-a: Andreea Toader – șef de grupă
Daniel Gănete
Costinel Radu
Catherine Toma
Oana Cuta
Marius Gănete
Mihai Stoica

Voluntari: Elena Sebe, profesor de istorie (director Școala nr. 1)
Ioana Tudor, profesor de biologie
Lucica Stoean, profesor de engleză
Rodica Florea, învățătoare
Tudor Nicolae, profesor de geografie (pensionară)

Școala cu clasele I – VIII, „Gheorghe Jienescu” din Rast, județul Dolj

Coordonatori: Mirela Popescu, profesor de geografie
Cristina Gonța, Dir. Adj. Șc. Rast

Elevi grupa roșie – Incendii: George Adrian Șișu, clasa a IV-a A
Anamaria Lincă, clasa a IV-a A
Vasile Ștefan, clasa a IV-a A
Ileana Silișteanu, clasa a IV-a A
Gabriela Boboc, clasa a IV-a B
Mădălina Văcaru, clasa a IV-a B
Mihai Pîrvu, clasa a IV-a B
Florin Curucu, clasa a VI-a B
Ionuț Zuluf, clasa a V-a A
Dragoș Mită, clasa a VI-a A

Elevi grupa albastră – Inundații: Anamaria Guță, clasa a IV-a A
Bianca Petrișor, clasa a IV-a A
Adriana Boată, clasa a V-a A
Mihaela Cusma, clasa a V-a A
Răzvan Gonța, clasa a V-a A
Vali Iovan, clasa a V-a A
Onuț Tuță, clasa a V-a A
Cătălin Bigea, clasa a VI-a B
Gabriel Călugăreanu, clasa a VI-a B
Mădălina Gheroiu, clasa a VI-a B

Voluntari: Corina Văduva, elevă
Liana Săndulescu, elevă
Elena Gavrilă, institutor Șc. Nr. 22
Madelaine Florea, institutor Șc. Nr. 22
Narcisa Duță, institutor Șc. Nr. 22
Gabriela Diță, profesor Șc. Rast
Aurelia Balosache, student
Marinela David, studentă
Hermina Dincă, institutor Șc 22

Andreea Cruceru, elevă
Sabina Buzatu, elevă
Florentina Radu, institutor Șc. Nr. 22
Marcela Moraru, institutor Șc. Nr. 22
Ion Mită, învățător Șc. Rast
Mariana Voinea, institutor Șc. Nr. 22
Dorina Balosache, institutor Șc. Nr. 22
Cristina Ene, profesor
Mădălina Popescu, studentă

Capitolul 1

DEZASTRELE – avertizare și reducere a riscurilor acestora

Dezastrele. Codul de culori pentru avertizare

Dezastrele sunt evenimente produse din cauze naturale sau provocate de om care duc la pierderi omenești și la pagube materiale foarte mari, fiind necesară acțiunea unui număr foarte mare de forțe și mijloace de intervenție. Dezastre pot fi: incendiile, inundațiile, cutremurele, alunecările de pământ, tornadele, uraganele, tsunami, accidentele nucleare etc.

Pentru ca pierderile în urma dezastrelor să fie cât mai mici, s-au stabilit 4 culori pentru diferite fenomene meteorologice, pentru ca oamenii să poată fi avertizați atunci când există pericole. Acestea sunt:

Verde:

Vremea nu necesită o atenție deosebită.

Galben:

Vremea este potențial periculoasă. Fenomenele meteorologice prognozate nu sunt chiar neobișnuite pentru regiunea vizată, dar fiți atenți în cazul în care intenționați să desfășurați activități expuse riscurilor meteorologice. Informați-vă asupra condițiilor meteorologice așteptate și nu vă asumați niciun risc care poate fi evitat.

Portocaliu:

Vremea este periculoasă. Au fost prognozate fenomene meteorologice neobișnuite. Este probabil să se producă pagube și victime. Fiți foarte vigilenți și informați-vă cu regularitate și în detaliu în legătură cu condițiile meteorologice așteptate. Aveți în vedere riscurile care nu pot fi evitate. Urmați toate sfaturile autorităților.

Roșu:

Vremea este foarte periculoasă. Au fost prognozate fenomene meteorologice de intensitate maximă. Sunt probabile pagube importante și accidente grave, în multe cazuri cu amenințarea integrității corporale și a vieții, într-o zonă foarte extinsă. Informați-vă frecvent și în detaliu în legătură cu condițiile meteo-ologice așteptate și cu riscurile aferente. Respectați în orice situație toate sfaturile și ordinele date de autorități și fiți pregătiți pentru măsuri extraordinare.

Cei care doresc să călătorească în state ale Uniunii Europene pot accesa site-ul www.meteoalarm.eu, unde se pot citi hărțile cu codurile de avertizare, în funcție de fenomenele meteorologice care se produc pe plan local. În acest fel, pot fi vizualizate zonele în care sunt probleme. Cu un simplu click pe țara respectivă, se poate afla care sunt pericolele, din punct de vedere meteorologic, date care sunt actualizate permanent. Orice călător prin Europa își poate lua măsuri de siguranță, dacă urmează să ajungă într-o țară care face parte din rețeaua informațională respectivă.

Exerciții:

1. Pentru o temperatură de 40 grade Celsius, ce culoare credeți că trebuie folosită?
2. Care este culoarea, conform codului de avertizare meteo, utilizată pentru prognozarea inundațiilor puternice, care duc la distrugerea caselor?
3. Stabiliți codul de culori pe o săptămână pentru zona în care locuiți.

Harta de riscuri

O modalitate de a reduce riscul dezastrului este elaborarea hărților de riscuri.

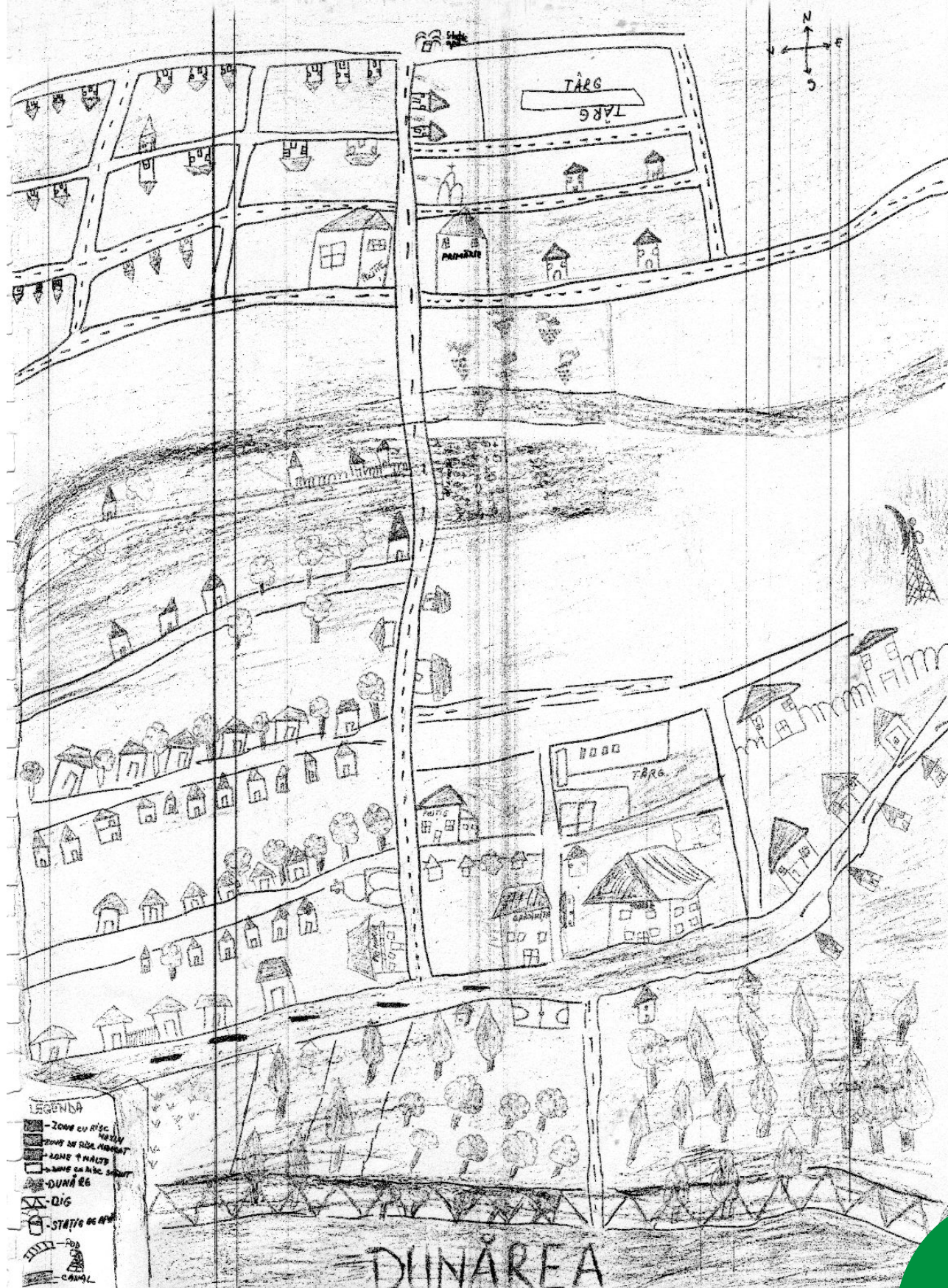
Harta de riscuri este o planșă micșorată a unei zone/regiuni pe care sunt desenate:

- locul unor pericole probabile;
- vulnerabilitatea comunității (grupuri de persoane ce nu pot părăsi repede zona, clădiri ce pot fi distruse);
- evaluarea zonelor de risc (mare, mediu, mic);
- resursele materiale (mijloace de alarmare a populației, centre de prim ajutor, locuri de refugiu) și umane de care dispune localitatea;
- zonele sigure.

Prin elaborarea hărților de riscuri se urmărește:

- identificarea zonelor expuse pericolului;
- înțelegerea condițiilor de producere a pericolelor;
- stabilirea programului de măsuri pentru prevenirea și micșorarea efectelor dezastrului;
- micșorarea pagubelor economico-sociale;
- oferirea informațiilor necesare pentru realizarea intervențiilor în zona de risc;
- informarea cetățenilor privind riscurile existente în zona în care locuiesc;
- pregătirea oamenilor pentru a lupta cu pericolul prin participarea tuturor.

ZONELE DE RISC ÎN CAZ DE INUNDAȚII COMUNA RĂST

Realizarea unei hărți de risc pentru zonele inundabile la nivelul localității Chiselet

Localitatea Chiselet este situată pe Valea Dunării, având o dublă poziție geografică: pe de o parte Lunca Dunării, iar pe de alta podul și fruntea Terasei I a Dunării. Astfel apar două zone: una cu risc și una sigură.

Sursele inundațiilor:

- Fluviul Dunărea prin: creșteri foarte mari de apă, blocarea cursului de apă cu sloiuri de gheață, formarea podurilor de gheață;
- Ploi torențiale, ploi abundente, de lungă durată (primăvara și toamna), care pot duce la ridicarea apei din pământ (pânza freatică).

Etapele elaborării hărții de risc

A. Obținerea unui plan al zonei (Hartă topografică la scara 1: 5000);

B. Obținerea informațiilor necesare elaborării hărții prin:

- Studiarea istoriei și geografiei localității;
- Studiarea hărților și fotografiilor;
- Observarea pe teren a efectelor inundațiilor din 2006;
- Interviuri luate membrilor din comunitate.

În urma acestor activități au fost identificate:

- Sursa inundațiilor ;
- Zonele în care s-au produs inundații;
- Lucrări cu rol de apărare împotriva inundațiilor (îndiguiri, lucrări pentru schimbarea cursului de apă);

- Obiectivele economice care pot fi afectate de inundații ;
- Folosirea albiei mari a râului în trecut și în prezent ;
- Identificarea grupurilor de oameni din localitate care nu se pot apăra;
- Câmpurile inundabile, căile de comunicații, rețeaua de apă de băut;
- Sursele de îmbolnăvire, locurile de adunare pentru localnici și sediul unității medicale;
- Mijloacele de intervenție din localitate și resursele care ar putea fi utilizate în caz de urgență;
- Situația căilor de acces către locurile de adunare;
- Existența la Primărie a unui plan de intervenție în caz de dezastru și a unor persoane care se ocupă de dezastre.

C. Verificarea datelor, completarea informațiilor cu sprijinul experților din localitate. Au fost organizate întâlniri și discuții cu persoane responsabile cu situațiile de urgență din localitate (primar, doctor, asistent, pompieri, reprezentanți ai I.S.U. Călărași).

D. Desenarea hărții: copiii au stabilit semnele, au întocmit legenda hărții și, sub îndrumarea profesorilor de geografie, au făcut harta de risc pentru zonele inundabile din localitate;

E. Împărțirea hărții în localitate: harta a fost copiată și distribuită în comunitate. La sugestiile copiilor, hărțile au fost expuse în locuri vizibile: în stațiile de autobuz, în școală, în magazinele din localitate, la primărie. Acolo unde a fost posibil, copiii au explicat informațiile pe care le redă harta.

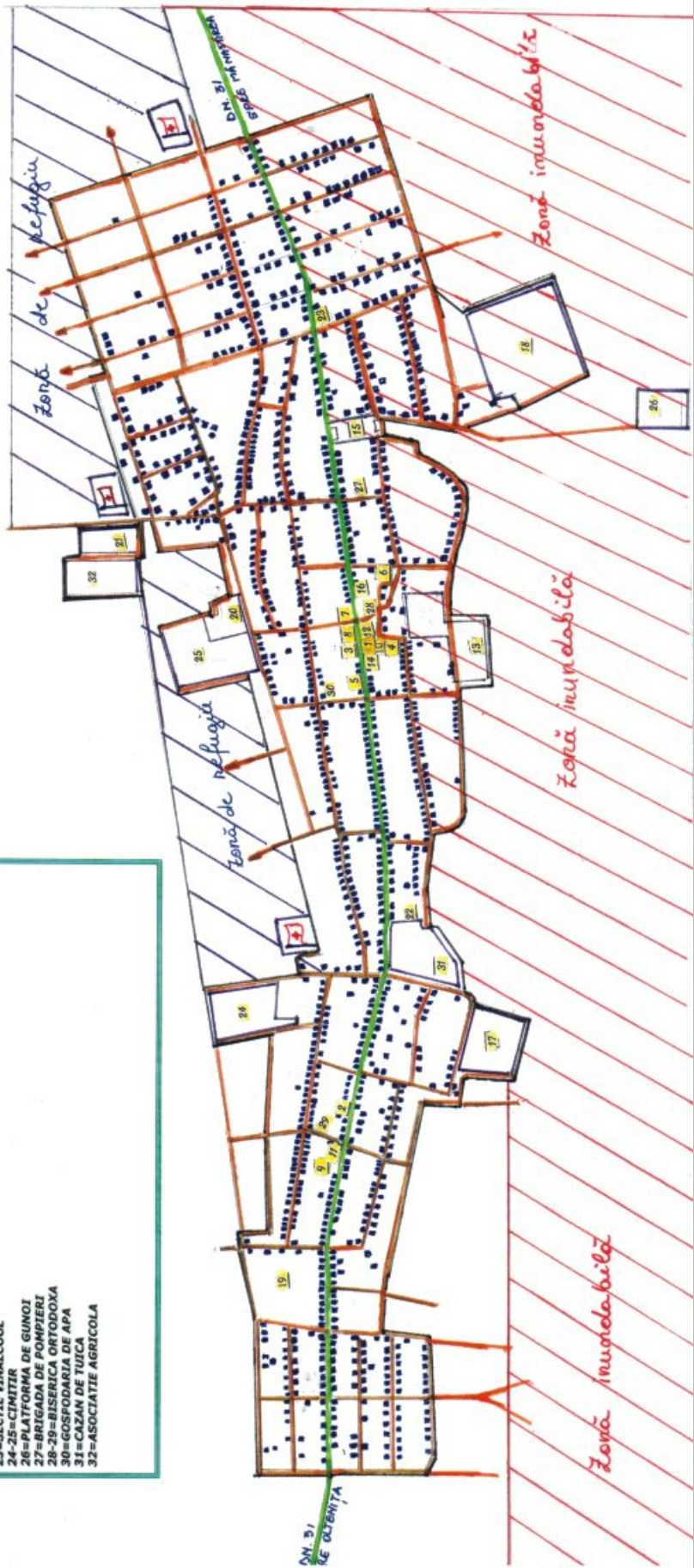
Aplicație

Realizați o hartă de riscuri a zonei în care locuiți, asemănătoare celei de la pagina următoare, realizată de copiii din Chiselet.

**LOCALITATEA CHISELET
JUDEȚUL CALĂRAȘI
HARTA ZONELOR CU RISC DE
INUNDABILITATE
SCARA: 1 : 5000**

LEGENDA:

1=SEDIU PRIMĂRIE	10=DEPOZIT DE ALIMENTE	19=SECTOR ZOOTECNIC	28=29=BISERICA ORTODOXA
2=ȘCOALA CLASELE I-IV	11=FRIZERIE-STOMARIE	20=SEDIU AGRONOMIC MANASTIREA	30=GOSPODĂRIA DE APA
3=ȘCOALA CU CLASELE I-VIII	12=CĂMIN CULTURAL	21=BRUTĂRIE	31=CAZAN DE TUICA
4=COMANȚA	13=SEDIU AGRICOL MANASTIREA	22=MOARA	32=ASOCIAȚIE AGRICOLA
5=DISPENSAR UMAN	14=CASA PAROHIALĂ	23=SECTIE VINALCOOL	
6=DISPENSAR VETERINAR	15=TEREN DE SPORT	24=25=CIMITIR	
7-8-9=MAGAZIN MIXT	16=SEDIU POLITIE	26=PLATFORMA DE GUNOI	
10=DEPOZIT DE ALIMENTE	17=ASOCIAȚIE AGRICOLA	27=BRIGADA DE POMPIERI	
11=FRIZERIE-STOMARIE	18=SECTOR ZOOTECNIC	28-29=BISERICA ORTODOXA	
12=CĂMIN CULTURAL	19=SECTOR ZOOTECNIC	30=GOSPODĂRIA DE APA	
13=SEDIU AGRICOL MANASTIREA	20=SEDIU AGRONOMIC MANASTIREA	31=CAZAN DE TUICA	
14=CASA PAROHIALĂ	21=BRUTĂRIE	32=ASOCIAȚIE AGRICOLA	
15=TEREN DE SPORT	22=MOARA		
16=SEDIU POLITIE	23=SECTIE VINALCOOL		
17=ASOCIAȚIE AGRICOLA	24=25=CIMITIR		
18=SECTOR ZOOTECNIC	26=PLATFORMA DE GUNOI		
19=SECTOR ZOOTECNIC	27=BRIGADA DE POMPIERI		
20=SEDIU AGRONOMIC MANASTIREA	28-29=BISERICA ORTODOXA		
21=BRUTĂRIE	30=GOSPODĂRIA DE APA		
22=MOARA	31=CAZAN DE TUICA		
23=SECTIE VINALCOOL	32=ASOCIAȚIE AGRICOLA		
24=25=CIMITIR			
26=PLATFORMA DE GUNOI			
27=BRIGADA DE POMPIERI			
28-29=BISERICA ORTODOXA			
30=GOSPODĂRIA DE APA			
31=CAZAN DE TUICA			
32=ASOCIAȚIE AGRICOLA			
-
PUNCT DE ADUNARE=	DRUMURI DE ACCES CĂTRE ZONA DE REFUGIU=
ZONA DE REFUGIU=	LOCATIA MELIOACELOR DE ALARMARE
ZONA INUNDABILĂ=	A POPULATIE (SIRENA)= 3 SI 13
HIDRANT=	
CAI DE COMUNICATIE:	
D.N.31=	
DRUMURI DE INTERES LOCAL=	

Capitolul 2

INUNDAȚIILE

Înainte de inundații

În timpul inundațiilor

Inundațiile – cauze și efecte

Inundațiile sunt cele mai rele fenomene naturale. Reprezintă acoperiri ale terenurilor cu un strat de apă, care pot provoca victime umane și distrugerii materiale.

Inundațiile sunt provocate de:

- Schimbarea cursurilor de apă, construirea de baraje și lacuri artificiale;
- Schimbările climatice care aduc ploi abundente și ruperi de nori;
- Existența unor albie de râu mici, pe care nu pot curge ape cu un debit foarte mare;
- Despăduririle masive din ultimul timp;
- Lucrările de îndiguire care nu au fost făcute bine;
- Ploi torențiale și scurgeri de la zăpada topită de pe munte;
- Nerepararea digurilor stricate în timpul viiturilor din ultimii ani;
- Aruncarea de gunoaie în râuri;
- Construirea caselor în apropierea unor albie de râu.

Efectele inundațiilor pot fi atât rele cât și bune:

Consecințe negative

- Uciderea oamenilor și a animalelor;
- Îmbolnăvirea populației (boli de stomac și piele, afecțiuni psihice);
- Distrugerea caselor, a drumurilor și a liniilor electrice;
- Blocarea stațiilor de tratare/pompare a apei;
- Distrugerea pomilor, a culturilor agricole;

- Ruperea digurilor;
- Activarea substanțelor poluante din sol;
- Leșirea mizeriilor și a apei menajere din zonele de depozitare.

Consecințe pozitive

- Refacerea echilibrului natural al vieții animalelor și plantelor din și de lângă râuri;
- Reîmprospătarea pânzei freatice;
- Creșterea fertilității solului.

Aplicație

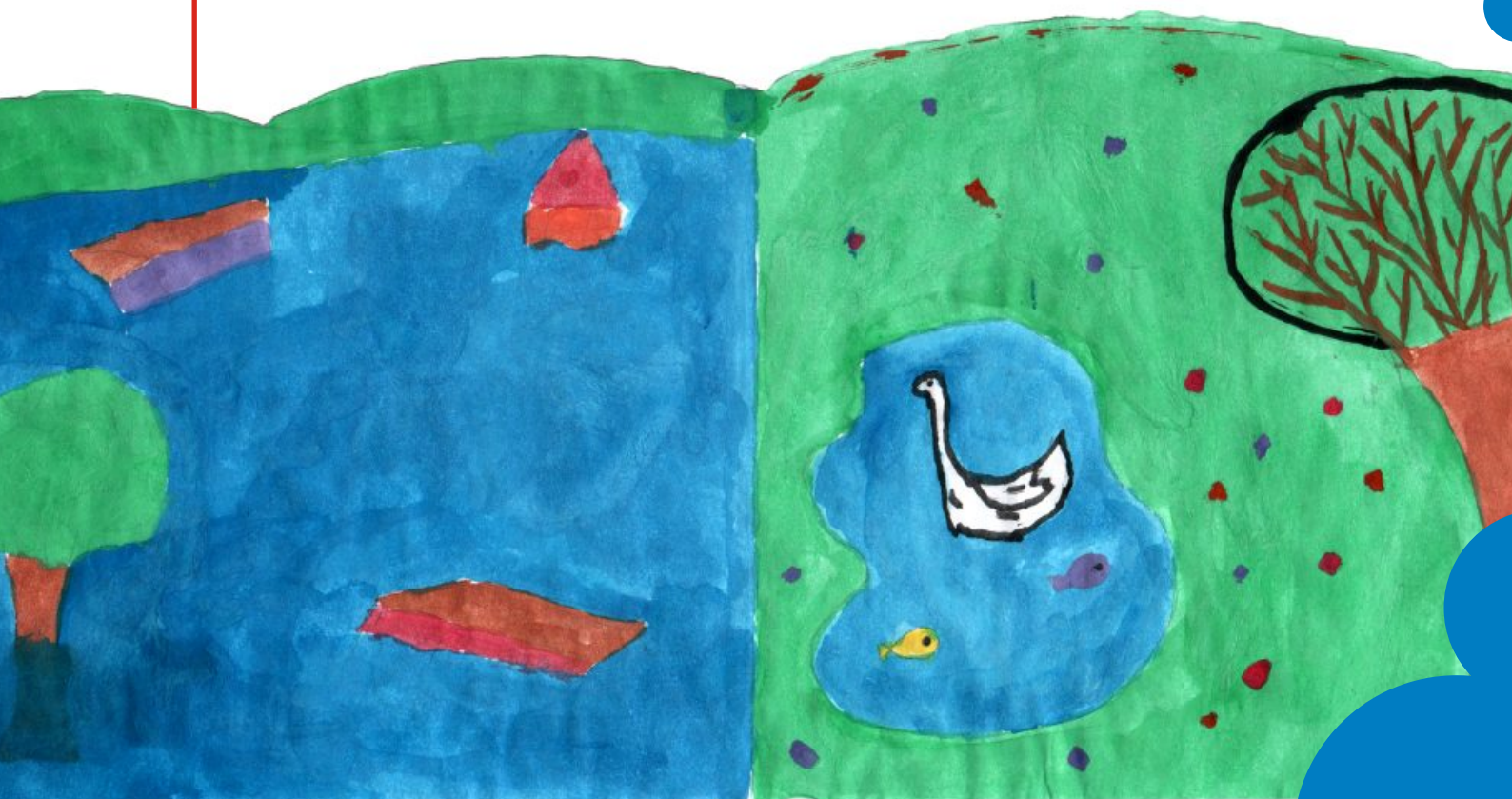
Tu ce crezi?

Apa îți este ...

un dușman

sau

un prieten

Ce putem face în cazul inundațiilor?

Apariția inundațiilor nu poate fi mereu evitată, dar efectele lor pot fi reduse printr-o serie de măsuri și acțiuni care să ducă la scăderea riscului asociat inundațiilor.

Când inundațiile v-au surprins acasă, luați următoarele măsuri:

- Închideți bine ferestrele astfel încât să nu fie sparte de vânturi puternice sau de apă și încuiați ușile;
- Amintiți părinților să întrerupă alimentarea cu energie electrică, gaze și să nu utilizeze apa potabilă;
- Nu puneți saci de nisip pe partea din afara pereților, mai bine lăsați apa să curgă liber prin fundație;
- Mutați obiectele ușoare în partea cea mai de sus a casei (mansardă, pod);
- Împreună cu întreaga familie deplasați-vă spre locul de refugiu, cel mai înalt al casei, care nu poate fi acoperit de nivelul cotelor maxime ale apelor;
- Dacă sunteți surprins în afara locuinței (stradă, școală, parc) respectați cu strictețe măsurile comunicate de autorități și îndreptați-vă spre locul de refugiu cel mai apropiat indicat de acestea.

În caz de ordin de evacuare:

- Respectați cu calm ordinul de evacuare dat de autorități;
- Executați evacuarea în ordinea stabilită: copiii, bătrânii și bolnavii, adulții;
- La părăsirea locuinței luați actele personale, o rezervă de alimente, apă (6 litri de persoană), trusă sanitară, un mijloc de iluminat cu baterii (lanternă), un aparat de radio cu baterii, îmbrăcăminte suplimentară în funcție de anotimp, un sac de dormit;
- După sosirea la locul de adunare, comportați-vă calm și faceți ce vi se spune (ocupați locurile stabilite, respectați măsurile stabilite).

La întoarcerea în gospodărie

- Nu intrați în locuință în cazul în care aceasta a fost avariata sau a devenit instabilă!
- Nu atingeți firele electrice!
- Nu consumați apă direct din fântână sau de la robinet, ci numai după ce a fost fiartă!
- Consumați alimente numai după ce au fost curățate, fierte și, unde se poate! controlate de onspectori sanitari / medici!
- Nu folosiți apa, gazele și curentul electric decât după aprobarea instituțiilor de specialitate / specialiștilor!
- Acordați ajutor victimelor inundațiilor!
- Aruncați alimentele care au stat în apă sau au fost udate!

Ce se poate face pentru ca pagubele inundațiilor să fie cât mai reduse?

- Desenarea hărților de risc pentru suprafețele cu risc de inundații:
 - De-a lungul cursurilor de apă;
 - Zone de câmpie unde apa poate sta pe o perioadă mare de timp în condiții de umezeală foarte mare.
- Interzicerea oricărui gen de construcție în apropierea cursurilor de apă;
- Anunțarea autorităților locale în momentul identificării unor pericole de inundații;
- Educarea populației pentru respectarea măsurilor de prevenire și/sau reducere a consecințelor inundațiilor.

Aplicație

În această mare au fost aruncate cuvintele componente ale unei întrebări.
Găsește-le o ordine astfel încât să obții întrebarea.

un dușman pentru un este
tine, Ce ? prieten
sau apa

“Povestiri” și poezii despre inundații

Inundațiile

Era în preajma sărbătorilor pascale. În tot satul se zvonea că vor veni inundațiile. Oamenilor nu le venea să creadă, se uitau la televizor și vedeau pe alții loviți de potop și nu credeau că îi va lovi și pe ei.

Ei bine, se pare că toate zvonurile s-au adevărat. Era sigur, nu puteam scăpa de furia apelor. Nimeni nu mai făcea nimic, cu toții erau îngrijorați de ceea ce se va întâmpla. Cu toții se pregăteau. Mergeau în fiecare zi la Dunăre să vadă cum apa înaintază spre sat.

Cu două-trei zile înainte de a veni nenorocirea, într-o dimineață, vuietul apei se auzea înfricoșător, se auzea ca un viscol în cea mai aprigă iarnă. Îți dădea fiori... Apa a înconjurat satul din toate părțile, nu mai era cale de scăpare.

Fiecare om pleca la rude, la prieteni, unde apuca. Cu toții erau triști, sufereau și se gândeau ce-or să facă. După ceva timp, prin satele apropiate se spunea că „Rastul a fost inundat, iar jandarmeria ajută oamenii cum poate”.

În final apele au început să se retragă iar oamenii s-au întors la casele lor. Unele case căzuseră, altele au fost grav avariate. Cei care au rămas fără case au fost nevoiți să locuiască în corturi amplasate într-o zonă mai înaltă a satului.

Școala a fost destul de afectată, toți elevii au trebuit să învețe pentru o vreme la Școala Nr. 4 din orașul Băilești.

Asta era, nu mai era nimic de făcut, inundațiile veniseră, iar noi aveam de suferit. Aceste clipe au fost clipe de groază, pline de suferință și durere profundă.

Potopul din Rast

În ajunul Paștelui toți locuitorii Rastului se pregăteau de sărbătoarea cea mare, „Învierea Domnului”. Înainte cu câteva zile de sosirea Paștelui în localitate se zvonea că Dunărea a ieșit din matcă. Toți locuitorii erau îngrijorați și se întrebau ce se va întâmpla, dacă apa va veni și ne va inunda satul. Oamenii din localitate și locuitorii din satele vecine veneau în sat pentru a vedea cu cât înainta Dunărea.

Oamenii au bătut clopotele pentru a evacua localitatea, în special copiii. Eu, împreună cu fratele meu, ne-am dus la bunicii din partea mamei. Părinții mei au rămas acasă, au cărat cu o mașină de armată, venită în sprijinul oamenilor, mobila din casă și au dus-o acolo unde eram și noi.

Bunicii din partea tatălui au stat mereu acasă cât apa a fost crescută, având grijă de casă și de păsări. Seara se suiău în pod și dormeau.

Clasa a III-a am terminat-o în localitatea învecinată, pentru că apele Dunării au afectat școala din Rast. La școala din satul vecin mergeam cu microbuzul. Pentru mine a fost mai ușor deoarece bunicii stăteau aproape, iar eu ajungeam repede la școală.

Această experiență nu va fi uitată niciodată și îmi va rămâne în minte tot restul vieții.

Rastul sub ape

Dunărea tare creștea
Din cursul ei ieșea
Și digul se-nmuia
Pân' la urmă se rupea.

Apele în vii intrau
Și de iarbă le scăpau
Cârțițele înnecau
Și șopârtele fugeau.

Apele spre sat veneau
Toate gropile umpleau
Animalele-necau
Și apele tot creșteau.

Apa lângă sat venea
Și gunoaie aducea
Gardurile le smulgea
Oamenii îi speria.

Apa și Soarele

De mult de tot, Soarele și Apa trăiau amândoi pe pământ și erau buni prieteni. Soarele venea deseori în vizită la casa în care trăia Apa și stăteau de vorbă împreună ore întregi. Dar, Apa nu se ducea niciodată la casa Soarelui, așa că, într-o zi Soarele o întrebă pe prietena sa:

— De ce tu și rudele tale nu veniți în vizită la mine? Nevasta mea și cu mine am fi încântați să vă primim în gospodăria noastră. Apa izbucni în râs.

— Îmi pare rău, că nu te-am vizitat până acum, dar casa ta e mică. Dacă aș veni cu toți ai mei mă tem că tu și nevasta ta ar trebui să stați afară.

— O să construim curând o altă casă, răspunde Soarele, dacă e destul de mare, atunci veți veni să ne vizitați?

— Ar trebui să fie foarte mare ca să putem veni, îi explică Apa. Ai mei și cu mine ocupăm atâta loc încât mă tem că ti-am distruge locuința.

Dar, Soarele părea atât de trist că prietena lui nu-l va vizita, încât Apa îi spuse că va veni atunci când va fi gata noua locuință cu condiția să fie destul de mare. Soarele și nevasta lui, Luna, se puseră pe treabă și construiră o casă magnifică.

— Acum vino la mine în vizită, o imploră Soarele, suntem siguri că locuința noastră este destul de mare pentru a cuprinde orice număr de vizitatori.

Apa era destul de sceptică, dar Soarele o rugă atât de mult încât veni. Ea curse prin ușă în locuință aducând cu ea sute de șerpi, pești și gunoaie. Când Apa ajunse până la genunchi îl întrebă pe Soare:

— Mai vrei să mai vin cu ai mei la tine în casă?

— Da! Strigă nesăbuitul de Soare. Veniți cu toții. Așa că Apa continuă să curgă în casă și în cele din urmă Soarele și Luna trebuiră să se urce pe acoperișul casei pentru a rămâne uscați.

— Tot mai vrei să vin cu ai mei la tine în casă? întrebă iar Apa

— Da! Ți-am spus că vreau să veniți cu toții. Să vină și ceilalți. Curgând Apa ajunse la vârful acoperișului, iar Soarele și Luna trebuiră să se refugieze în cer, unde stau și acum. (Chișelet)

Aplicație

Realizați un plan de măsuri prin care se poate reduce riscul apariției inundațiilor în zona în care locuiți.

Capitolul 3

CUTREMURELE

CLĂDIRE
EXPERTIZATĂ
TEHNIC
ÎN CLASA I
DE RISC SEISMIC

Ce sunt cutremurele de pământ? Cauzele acestora

Cutremurele sunt zguduirii bruște și de foarte scurtă durată ale unor porțiuni din scoarța terestră.

Cutremur sau **seism** sunt termeni folosiți pentru mișcările pământului, ce constau în vibrații provocate în adâncul Pământului, care vin ca niște unde printre stânci. Aceste vibrații rezultă din mișcările plăcilor tectonice, fiind des cauzate de o activitate vulcanică.

În unele țări, cuvântul cutremur este folosit doar pentru acele mișcări ale pământului care provoacă pagube mari și seism sau mișcări seismice pentru cele care trec neobservate.

Martorii oculari susțin că în timpul cutremurului din San Francisco, din 1906, solul făcea valuri înalte de 1 m.

Cum se produc cutremurele?

Scoarța terestră este formată din plăci tectonice. Acestea se mișcă în direcții și cu viteze diferite, fapt care duce la strângerea unor mari energii în scoarța terestră. Când are loc eliberarea energiei din interiorul scoarței terestre se produc cutremure. Cele mai multe cutremure au loc în zona de contact dintre plăcile tectonice.

În România au fost cutremure din cele mai vechi timpuri: în 455, 818, 1052, 1348, 1471, 1523, 1550, 1590, 1610, 1679, 1681, 1738, 1790, 1802 (a durat 10 minute), 1940, 1977, 1986, 1990, 2004.

Alte informații despre cutremure:

- Pot cauza **tsunami** (valuri imense în oceane)
- Pot avea **replici**

Replici = un fel de cutremure mai mici care se produc după cutremurul principal.

*Ivașcu Mădălin Silviu Daniel
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)*

- Pot provoca: - prăbușirea clădirilor
 - întreruperea liniilor de telecomunicații și de electricitate
 - incendii, explozii
 - alunecări de teren

- **Magnitudine:** mărime care măsoară energia eliberată în focar (punctul de tensiune) la producerea cutremurului. Se folosește scara Richter.

- Scara Richter este o scară gradată de la 1 la 9. De obicei intensitatea cutremurelor nu se măsoară în numere întregi, ci în numere fracționare.

Exemplu: un cutremur de 6 grade pe scara Richter este de 30 de ori mai puternic decât unul de 5 grade.

- **Intensitate** = mărime care măsoară mișcarea terenului într-o anumită zonă în funcție de efectele pe care le-a avut. Se folosește scara Mercalli.

- **Nu pot fi precise sau împiedicate**

- Cum simțim cutremurele: - mai intens la etajele superioare
 - pot provoca reacție de teamă, groază
 - în aer liber, senzație de pericole mai puțin

- În România principala zonă seismică este Vrancea, la curbura Munților Carpați; o altă zonă seismică este Banatul, însă aici au loc cutremure mai puțin puternice.

Magnitudinea 1: în mod normal nu este simțită.

Magnitudinea 2: în mod normal nu este simțită.

Magnitudinea 3: Este simțită adeseori, dar nu provoacă daune materiale.

Magnitudinea 4: Este simțită adeseori, dar nu provoacă daune materiale.

Magnitudinea 5: Cutremur moderat, este simțit bine, mici daune la clădirile din apropierea epicentrului.

Magnitudinea 6: Cutremur puternic, clădirile care nu sunt rezistente se distrug pe o rază de câțiva kilometri de la epicentru.

Magnitudinea 7: Cutremur major, cauzează daune importante pe câteva sute de kilometri de la epicentru.

Magnitudinea 8: Cutremur gigant, există multe daune materiale, numeroase victime (morți și răniți) pe sute de kilometri de la epicentru.

Magnitudinea 9: Super cutremur, foarte rar, distruge tot sau aproape tot în zona epicentrului, cât și într-o arie de mii de Km² în jurul acestuia.

*Rusu Andrei
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)*

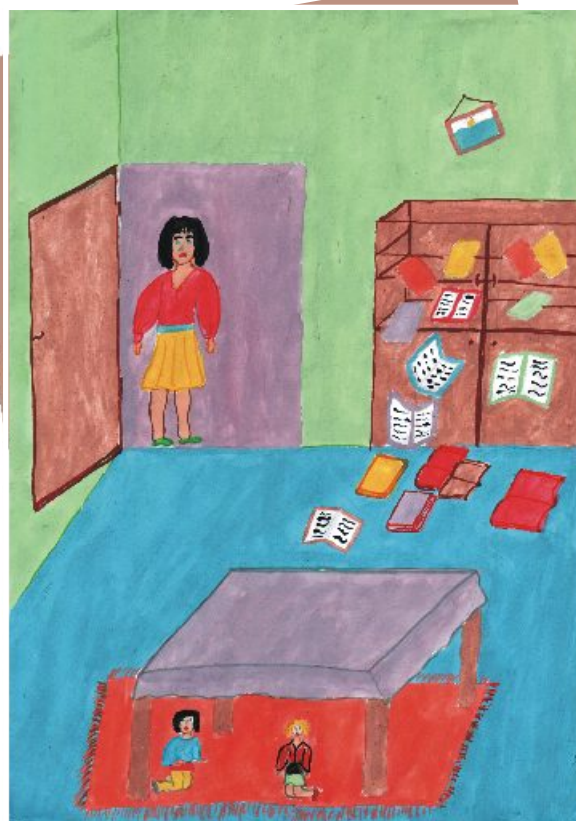
Ce facem pentru a preveni riscurile cutremurelor?

Semnalele de avertisment care apar înainte de un cutremur sunt:

- Schimbarea comportamentului animalelor:
 - Câinii schiaună;
 - Caii sunt agitați, se sperie;
 - Păsările devin neliniștite și zboară în cerc;
- Semnalele transmise de seismografe (acestea sunt aparate care simt și măsoară vibrațiile subterane pe care le transformă în semnale electrice și se înregistrează într-un grafic);
- Trimiterea unor semnale de la sateliți la diferite stații de recepție terestre.

Riscuri

- Alunecări de teren;
- Prăbușiri/surpări de clădiri, poduri, autostrăzi;
- Crăpături în suprafața pământului;
- Distrugerea conductelor de gaze și de apă și a liniilor electrice și de telecomunicații;
- Izbucnirea unor incendii;
- Pierderi de vieți omenești;
- Valuri tsunami.

Reducerea riscurilor

Înainte de un cutremur:

- Identificarea pericolelor existente în locuință și vecinătăți (exemplu: materiale inflamabile aflate în preajma liniilor electrice sau conductelor de gaz, coșuri de evacuare a fumului fisurate).
- Eliminarea elementelor de vulnerabilitate din locuință (exemplu: proiectarea și executarea antiseismică a locuințelor; verificarea ancorării împotriva căderii televizoarelor, monitoarelor, a fixării în perete a boilerului, a închiderii ermetice a produselor periculoase, a legării prin elemente scurte și flexibile a echipamentelor de gaz, a stabilității buteliei de gaz împotriva răsturnării sau alunecării, a utilizării panoului electric cu disjunctori în locul celui cu siguranțe electrice, a existenței unor fisuri în pereți, care în caz de incendiu ar contribui la propagarea rapidă la încăperile vecine).
- Stabilirea locului de întâlnire. Împreună cu membrii familiei voastre stabiliți dinainte un loc de întâlnire comun în caz de cutremur. Acesta trebuie să fie în aer liber și cât mai departe de clădiri, poduri și linii electrice (exemplu: într-un parc; pe un teren de sport). În cazul în care vă aflați la școală în momentul declanșării cutremurului, veți respecta măsurile stabilite de către învățătoarea sau diriginta voastră și de către conducerea școlii și vă veți deplasa la locul de întâlnire indicat de către aceștia.
- Cunoașterea numărului de telefon al serviciilor de urgență: **112** este numărul de telefon la care apelați în astfel de cazuri serviciile profesionale pentru situații de urgență, poliția, serviciul de ambulanță.

Pe timpul cutremurului:

- NU intrați în panică!
- Deschideți ușile!
- Depărtați-vă de ferestre și balcoane!
- Adăpostiți-vă sub o grindă, lângă un perete de rezistență, sub un toc de ușă, sub un birou sau o masă solidă!
- NU utilizați flacăra deschisă sau aparate cu foc deschis (există pericolul de explozie)!
- Evacuarea nu se face imediat, ca în cazul incendiilor, ci doar după încetarea acestuia.

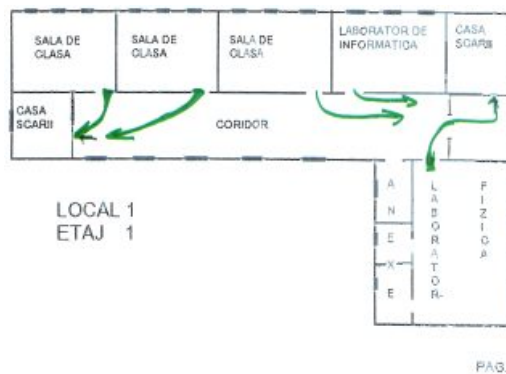
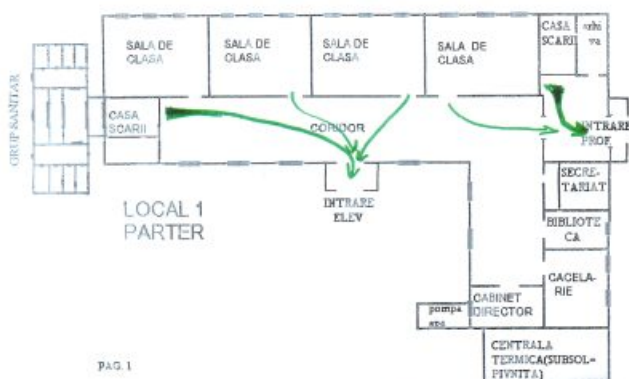
Dacă sunteți pe stradă:

- Depărtați-vă de clădiri, de stâlpi!
- Feriți-vă de căderea tencuielilor, a coșurilor, a parapetilor!
- Evitați aglomerația!
- Nu alergați!

După seism:

- NU încercați să porniți gazul metan în cazul în care l-ați oprit sau a fost oprit automat: lăsați compania de gaze să o facă!
- Folosiți pentru iluminat o lanternă; în nici un caz nu aprindeți lumânări!
- NU acționați întrerupătoarele electrice și aparatele electrice dacă există scurgeri de gaz metan! Există riscul producerii unor scurtcircuite urmate de explozii!
- NU atingeți firele electrice căzute sau rupte! Există pericolul să vă electrocuțați!
- Ascultați la radio eventualele instrucțiuni și informații legate de cutremur!
- NU folosiți telefoanele decât în caz de urgență pentru a nu ține liniile ocupate!

Școala „Gheorghe Jienescu”, RAST - PLAN DE EVACUARE -

Elevii Școlii nr 71 din București au răspunsuri la câteva întrebări:

■ Cum ne pregătim de cutremur?

La școală:

- Trebuie să mă uit pe planul de evacuare în caz de cutremur;
- Știu care sunt locurile sigure unde să mă adăpostesc în caz de cutremur;
- Să învăț modul de evacuare.

Acasă:

- Să știu care sunt locurile sigure unde să mă adăpostesc în caz de cutremur;
- Îmi fac rucsac de prim ajutor în caz de cutremur.

Anghel Valentin
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)

■ Ce facem în timpul unui cutremur?

Acasă:

- încerc să întrerup alimentarea cu gaze, apoi mă așez sub tocul ușii sau sub o masă rezistentă.
- în cazul în care nu am posibilitatea să mă ascund sub ceva rezistent, mă pun în genunchi și duc mâinile la ceafă, cu fața cât mai aproape de sol.
- NU fug pe scări și NU folosesc liftul.

La școală: Ascult de învățător/profesor și mă așez sub tocul ușii sau sub bancă.

Pe stradă:

- încerc să stau în spații deschise.
- Nu stau lângă copaci sau clădiri, deoarece acestea pot cădea peste mine
- Nu mă apropiu de clădiri deoarece poate pica tencuială, cărămizi și chiar ornamentele acestora.

Rusu Andrei
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)

■ Ce facem după cutremur?

- Când situația pare sigură, evacuăm clădirea cu grijă, fără a utiliza scările, în cazul în care acestea sunt avariate, nu utilizăm liftul pentru a evita blocarea în interiorul acestuia.
- Ne adăpostim într-un loc sigur.
- Ne asigurăm că am luat cu noi rucsacul de prim ajutor.
- Plecăm pregătiți pentru supraviețuire.

Ivașcu Mădălin Silviu Daniel
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)

- Aș opri curentul electric și gazele pentru prevenirea unor incendii, prin scurt circuit sau a unor explozii din cauza scurgerilor de gaze.
- Aș porni un radio să aflu ce drumuri sunt blocate.

Rusu Andrei
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)

■ Ce trebuie să conțină un rucsac de prim ajutor?

- 2 litri de apă
- 2 pachete de biscuiți
- O lanternă
- Un radio cu baterii
- O mini trusă de prim ajutor, care să conțină pansamente, soluții dezinfectante
- O listă cu adresele și numerele de telefon ale rudelor
- Cheile casei
- Bani
- Haine
- Săpun, pastă de dinți, periută de dinți.

Vladsabie Ștefan
(clasa a VI-a B, Șc. nr. 71)

Aplicații

a) Întrebări și exerciții

1. Ce este cutremurul?
2. Cutremurele pot fi împiedicate sau prezise?
3. Care este principala zonă seismică din România?
4. Ce acțiuni putem întreprinde înainte de cutremur, pentru a micșora efectele acestuia?
5. Ce trebuie să facem în timpul unui cutremur? Dar după ce acesta s-a terminat?
6. De ce credeți că trebuie să existe un rucsac de prim ajutor?
7. Ce ați mai lua în rucsacul de prim ajutor?

b) Studiu de caz

4 martie 1977. O seară de primăvară. Priveau la televizor. După o zi de muncă istovitoare în gospodărie, bunica adormise în fotoliu. Mama și tata trebăluiau prin bucătărie.

Deodată în ogradă zarvă mare: găștele găgăiau, Azor scheuna: un vuiet asurzitor. Pereții camerei au început să trosnească, iar geamurile să zornăie.

— Ieșiți! Afară! E cutremur, se auzi vocea disperată a tatei. Mama, ajunsă în cameră, m-a luat în brațe și ne-am adăpostit sub tocul ușii.

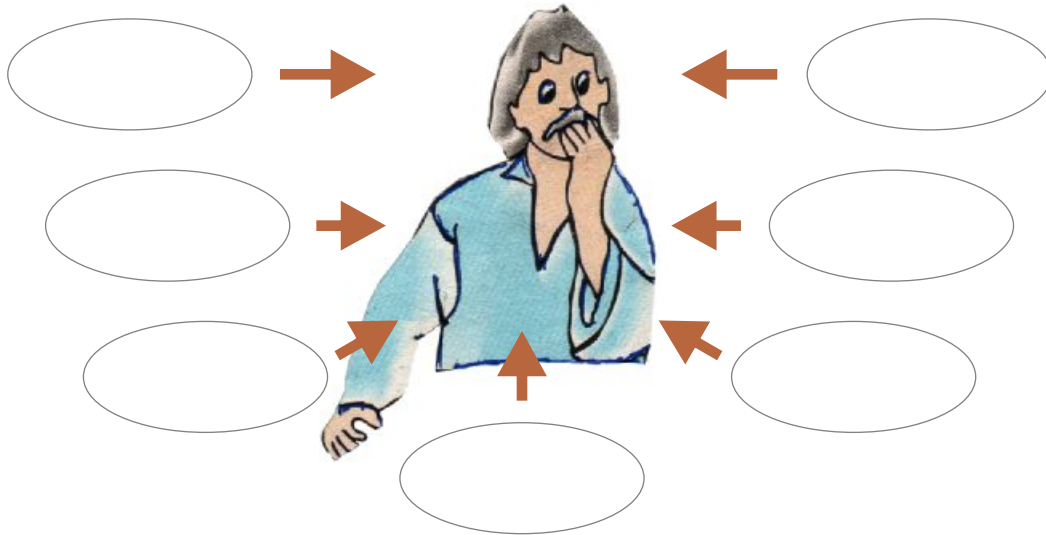
Bunica trezită, din somn, speriată sta în fotoliu și își făcea semnul crucii. Totul a durat câteva secunde.

După ce a încetat cutremurul am ieșit afară. În fața casei, căzut la pământ și cu o rană mare la cap, zăcea tata. Coșul de pe casă se prăbușise și câteva cărămizi în cădere îl loviseră la cap. Ca printr-o minune a scăpat cu viață.

Întrebări:

1. Ce semne au prevestit dezastrul?
2. Ce greșeli a făcut tata?
3. Ce a determinat acțiunea tatălui?
4. Care dintre personajele povestirii a acționat corect?
5. Care dintre personaje sunt vulnerabile? De ce?

Așa DA!

Moș Vasile a fost martor la mai multe situații de urgență: incendii, cutremure, secetă, viscole, inundații. Uneori viața i-a fost în pericol, dar a acumulat multă experiență. În locuința sa a amenajat un loc știut de toată familia, în care are obiecte ce îi sunt necesare în caz de pericol.

Completați casetele cu denumirile obiectelor pe care credeți că moș Vasile le are la îndemână.

Cutremurul din 1977

Cutremurul din anul 1977, produs la ora 21.22 în data de 4 martie, a avut efecte devastatoare asupra României. Cu o intensitate de 7,2 grade pe Scara Richter, a făcut după circa 99 de secunde 1579 de victime, din care 1424 numai în București. La nivelul întregii țări, au fost circa 11300 de răniți și aproximativ 39000 de locuințe s-au prăbușit.

Majoritatea pagubelor materiale s-au concentrat la București, unde peste 33 de clădiri și blocuri mari s-au prăbușit. Tot orașul Zimnicea a fost distrus și s-a trecut la reconstruirea sa din temelii.

Epicentrul cutremurului a fost în zona Vrancea, cea mai activă zonă seismică din țară, la o adâncime de circa 100 km. Unda de șoc s-a simțit aproape în toată Peninsula Balcanică.

Capitolul 4

INCENDIILE

Ce sunt incendiile?

Focul este un fenomen care apare atunci când în același loc și în același moment se găsesc simultan trei elemente: material combustibil, oxigen și o sursă de aprindere.

Atunci când focul nu mai poate fi controlat este vorba de un **incendiu**.

„Elementele“ focului/incendiului sunt:

1. Materiale combustibile:

- Solide: lemn, hârtie, textile, cărbune;
- Lichide: ulei, benzină, motorină;
- Gazoase: gaz metan, propan și butan.

2. Oxigen:

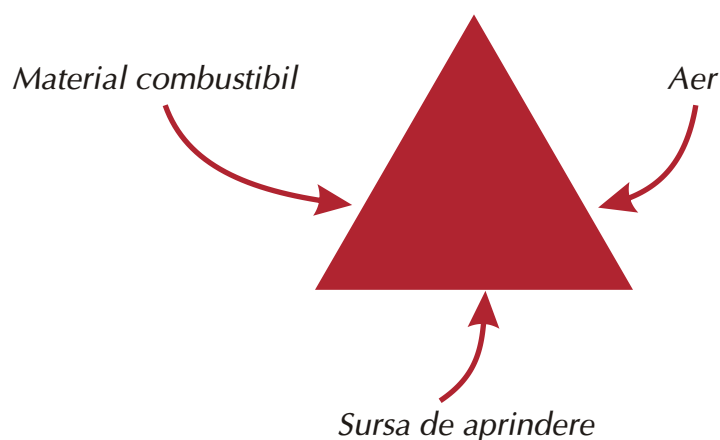
- favorizează arderea;
- întreține focul.

3. Surse de aprindere :

- focul în aer liber ;
- flacăra de la: chibrit, lumânare, aragaz;
- țigară, cenușă;
- căldură degajată de aparatură electrocasnică;
- scânteii electrice, scurtcircuit;
- căldura solară, trăsnet;
- artificii.

În practică se spune că se produce foc atunci când se formează așa-numitul „**triunghi al focului**”, ale cărui laturi egale sunt denumite: material combustibil, aer și sursa de aprindere.

Un copac (material combustibil) în aer liber (oxigen) nu se aprinde pentru că există doar două laturi din cele trei obligatorii. Dacă un trăsnet cade peste el atunci se poate produce focul, deoarece sunt prezente cele trei laturi ale triunghiului focului.

Exerciții

1. Enumeră câteva surse de aprindere din locuința ta.
2. Cunoști și alte materiale combustibile solide, gazoase și lichide?
3. Citind pe orizontală și apoi pe verticală literele din careul de mai jos, veți găsi opt surse de aprindere.

A	R	T	I	F	I	C	I	I
C	S	N	U	M	V	E	R	C
D	C	T	R	A	S	N	E	T
B	A	S	Z	V	C	U	A	D
E	N	T	N	S	D	S	N	B
C	T	I	G	A	R	E	S	T
F	E	F	R	E	C	A	R	E
Z	I	U	E	T	A	Z	D	V
C	H	I	B	R	I	T	N	B

Cauzele incendiilor

Incendiul este un fenomen complex, distrugător, care se poate transforma uneori în catastrofă, aducând oamenilor neazuri și suferință. Iată câteva dintre cauzele incendiilor:

1. Focul deschis

- Incendierea gunoaielor, furajelor sau a plantelor uscate din grădini, curți, câmp (miriște);
- Aprinderea gunoaielor pe timp de vânt;
- Arderea gunoaielor în apropierea șurilor, grajdurilor, furajelor;
- Folosirea lumânărilor, lămpilor de iluminat sau de gătit cu petrol fără a fi supravegheate;
- Depozitarea cenușei cu jărat în locuri necorespunzătoare;
- Afumători improvizate în magazii și poduri.

2. Instalații electrice defecte sau improvizate

- Folosirea cablurilor electrice defecte sau neizolate bine în apropierea materialelor combustibile;
- Forțarea instalațiilor electrice prin folosirea mai multor aparate la aceeași priză;
- Instalații electrice vechi sau cu improvizatii;
- Nesupravegherea aparatelor electrice aflate în priză sau așezarea acestora în apropierea materialelor combustibile.

3. Coș de fum (horn) defect sau necurățat

- Necurățarea la timp a funinginei depuse pe coșurile de fum;
- Folosirea lemnului la construirea hornurilor;
- Folosirea improvizatiilor la burlanele metalice de ieșire a fumului și montarea acestora pe lângă și pe pereții care se pot aprinde ușor;

- Coșuri de evacuare a fumului care dau în pod pentru a menține o temperatură mai ridicată și pentru afumatul cărnii.

4. Jocul copiilor cu focul

- Curiozitatea copiilor;
- Încercarea de a copia activități ale părinților în gospodărie;
- Reluarea acasă a unor experimente învățate la școală sau a unor scene văzute la televizor.

5. Mijloace de încălzire defecte, improvizate, necurățate

- Folosirea sobelor metalice și a altor sisteme cu improvizații sau cu defectiuni;
- Nesupravegherea mijloacelor de încălzire pe timpul funcționării;
- Așezarea materialelor combustibile în apropierea sobelor;
- Folosirea de combustibili necorespunzători sau alimentarea defectuoasă cu combustibili a sobei.

Exerciții

Realizați împreună cu părinții o evaluare a tuturor elementelor din locuința voastră care pot duce la apariția unui incendiu.

Ce facem pentru a reduce riscurile incendiilor?

a) Măsuri de prevenire a incendiilor

Pentru a fi evitate incendiile, trebuie respectate anumite reguli. Iată câteva dintre acestea:

- Este interzisă folosirea flăcării pentru verificarea buteliei: dacă aceasta este defectă, flacăra, în prezența gazului scurs de la butelie, va produce o explozie. Verificarea se face cu amestec de apă cu săpun.
- Pentru repararea aparatelor și instalațiilor electrice defecte se apelează la specialiști.
- Aparatele electrice nu se folosesc cu mâinile ude pentru că există riscul electrocutării.
- Pentru scoaterea din priză a aparatelor electrice, se trage de ștecher și nu de cablu, pentru că acesta se poate strica/rupe, devenind astfel o sursă de incendiu.
- Nu se folosesc jucării electrice care se bagă direct în priză.
- Verificarea, curățarea și repararea periodică a coșurilor de fum se face de către specialiști cu autorizație.
- Odată cu creșterea, copiii trebuie să învețe să se comporte în situații de pericol.
- Se interzice folosirea instalațiilor de încălzire cu improvizații / defecțiuni și funcționarea acestora nesupravegheate.
- Amplasarea în fața sobelor a unei cutii metalice.
- Încălzirea grajdurilor pentru animale este admisă numai dacă se folosesc instalații de încălzire centrală sau sobe fixe din cărămidă, care se alimentează din exteriorul acestora.
- Cenușa și jăratecul se depozitează în gropi speciale, iar pe timp de vânt se sting cu apă.
- Nu se folosesc buteliile de gaz fără ceasuri de presiune, cu garnituri stricate ori cu furtunuri crăpate/găurite sau lărgite la capete.
- Nu se păstrează buteliile de gaz în apropierea surselor de căldură, în plin soare.

- Este interzisă trecerea gazului din butelie în alte recipiente sau folosirea celor improvizate.
- Nu se folosește butelia în următoarele poziții: culcată, răsturnată sau înclinată.
- La aprinderea focului la aragaz, aprindeți întâi chibriturile și apoi deschideți robinetul de alimentare cu gaz.
- Nu se depozitează în poduri: fân, paie, lemne, combustibil, obiecte inflamabile (butelii, bidoane cu benzină etc.).

Exerciții

1. Dați exemple de cel puțin cinci reguli care trebuie cunoscute de populație pentru a se preveni incendiile.
2. Credeți că este necesar ca aceste reguli să fie cunoscute de voi și de părinții voștri? De ce?

AȘA **NU**

AȘA **DA**

b) Cum ne protejăm și cum intervenim în caz de incendiu?

În cazul producerii unui incendiu în gospodăria sau locuință, trebuie să acționăm astfel:

- Ieșiți în aer liber după ce ați închis ferestrele și ușa în încăperea unde s-a produs incendiul!
- Ajutați copiii mai mici, bătrânii, persoanele cu dizabilități să părăsească clădirea!
- De regulă, în caz de incendiu, copiii mici au tendința de a se ascunde sub pat, în dulapuri, în locuri întunecoase! Fiți atenți să nu o facă!
- Nu folosiți liftul, riscați să rămâneți blocați!
- Nu vă întoarceți în locuința incendiată pentru a salva anumite lucruri!
- Telefonați la serviciul voluntar pentru situații de urgență din localitate, al cărui număr îl puteți afla de la primărie!
- Serviciile profesionale pentru situații de urgență se apelează la numărul de telefon gratuit **112**.
- Datele pe care le furnizați dispeceratului 112 să fie clare și să răspundă la următoarele aspecte:
 - cum vă numiți;
 - numărul de telefon de la care sunați;
 - despre ce situație de urgență e vorba;
 - locul incendiului;
 - așteptați telefonul pompierilor pentru a verifica apelul.
- Pentru stingerea incendiilor intervin doar pompierii pentru că sunt echipați corespunzător.
- Nu incomodați intervenția pompierilor!
- Fiți calmi, respectați regulile și măsurile indicate în asemenea situații!
- Dacă nu puteți să vă evacuați din locuință, rămâneți într-o încăpere cât mai departe de cea incendiată, închideți ușa, deschideți fereastra și strigați după ajutor, fără să vă aplecați în afară.
- Din încăperile cu fum gros ieșiți târâș sau aplecat cât mai aproape de podea.
- Dacă v-a luat foc îmbrăcămintea, nu fugiți; culcați-vă la pământ și rostogoliți-vă!

Prevenirea incendiilor în viziunea elevilor de la Școala nr. 71 „Iovan Ducici“, București

Pentru a evita pornirea unui incendiu NU trebuie să lăsăm lumânări și țigări aprinse nesupravegheate.

NU trebuie lăsate la îndemâna copiilor (mai mici sau chiar și mai mari) brichete, chibrituri, sau alte obiecte care ar declanșa un incendiu.

De asemenea, conductorii electrici trebuie izolați, iar prizele sau întrerupătoarele defecte trebuie înlocuite.

Totodată, clădirile ar trebui echipate cu mijloace sau instalații de stingere a incendiilor. Școlile ar trebui echipate cu cel puțin un stingător pe etaj.

Urmați instrucțiunile obiectelor electronice și electrocasnice, în caz că voltajul depășește limita, obiectul respectiv va face scurt circuit, iar în unele cazuri pot duce la incendii majore.

Tufan Alexandru (clasa a VI-a B)

Ce facem în timpul unui incendiu?

- Trebuie să ne asigurăm că locul în care ne aflăm este în siguranță. Trebuie să vedem de unde vine focul și să evităm zona. Dacă incendiul este mare, NU încercăm să-l stingem, ci evacuăm cât mai curând zona.
- Dacă ieșirea din imobil este sigură, evacuăm încăperea respectivă și când am ajuns afară sunăm la 112 și le spunem strada, locul unde ne aflăm și faptul că a izbucnit un incendiu. Dacă fumul este dens punem o bucată de material ud la gură pentru a putea respira și evacuăm cât mai rapid zona.
- Dacă nu putem părăsi imobilul, stăm cât mai aproape de fereastră și strigăm după ajutor sau sunăm la 112.
- Nu ne alarmăm și ne păstrăm calmul, încercând să găsim soluții de acțiune.
- Nu aruncăm cu apă peste foc, până nu știm natura sa, pentru că putem înrăutăți situația.
- Ne asigurăm că cei mai mici ca noi, au părăsit clădirea, la fel și cei în vârstă.

Ce facem după incendiu?

- După incendiu ne asigurăm că familia, prietenii sau oamenii din acel imobil sunt bine și anuțăm la 112 ambulanța pentru cei răniți.
- Se evacuează fumul din locuință.
- Încercăm să acordăm primul ajutor celor din jur.

Solomon Dan Mihai (clasa a VI-a B)

Stiați că ... ?

- ... Anual, în medie, 60 copii sunt victime ale incendiilor de locuințe și gospodării;
- ... 55% din incendii se produc la sate;
- ... 14% din incendii se datorează fumatului;
- ... 9% din incendii sunt produse de jocul copiilor cu focul;
- ... 12% din incendii se datorează coșurilor de fum defecte sau necurățate;
- ... 10% din incendii sunt provocate de acțiuni intenționate;
- ... 19% incendii sunt provocate de focuri deschise;
- ... Majoritatea incendiilor datorate fumatului și soldate cu victime au loc în timpul nopții, când persoanele adorm cu țigara aprinsă și de multe ori în stare de ebrietate;
- ... Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș este ocrotitorul pompierilor din România;
- ... Data de 13 septembrie este Ziua Națională a Pompierilor.

Sunați la pompierii militari în caz de:

- Accidente rutiere;
- Salvări de la înălțime;
- Salvări din puțuri;
- Salvări de la înec.

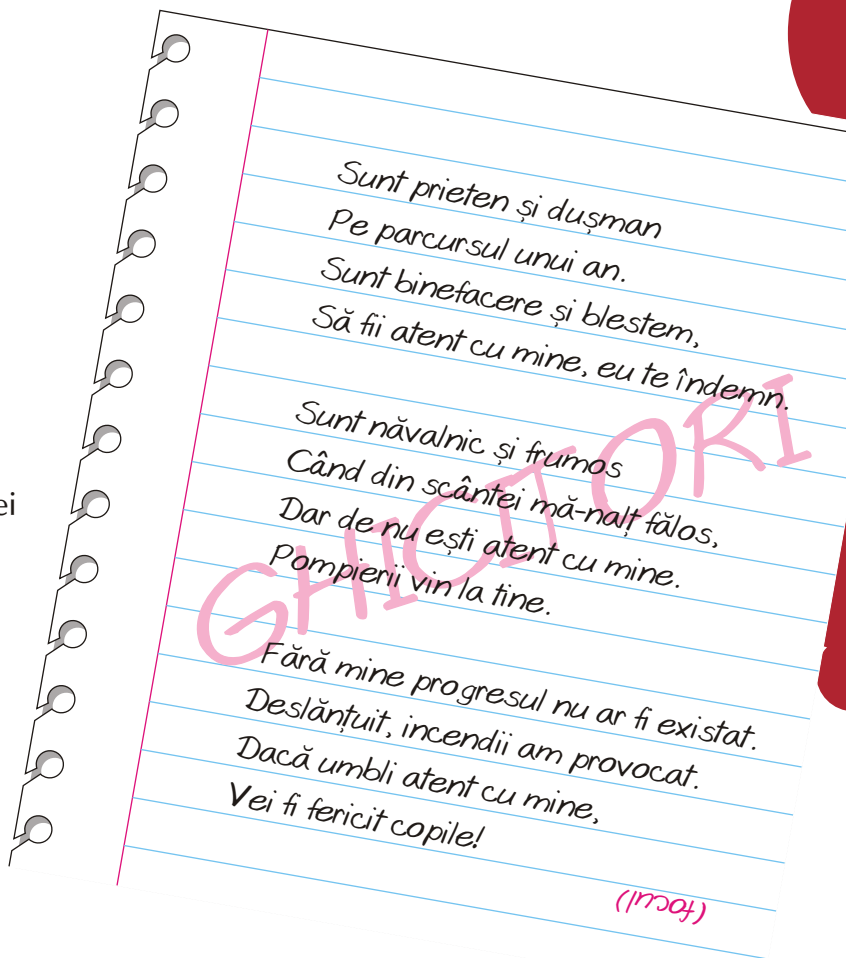

Exerciții

Să aplicăm ce-am învățat!... spun elevii din Chiselet

I. Încercuți litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. În cazul producerii unui incendiu, mai întâi:
 - a. anunțăm incendiul;
 - b. salvăm bunurile;
 - c. evacuăm persoanele din clădire;
 - d. stingem incendiul.
2. Ieșirea din zona incendiată se face:
 - a. în direcția dinspre care bate vântul;
 - b. în direcția opusă direcției din care bate vântul;
 - c. nu contează direcția din care bate vântul.
3. Pentru anunțarea unui incendiu, cel mai indicat este să sunăm la:
 - a. 112;
 - b. pompieri;
 - c. pompierii militari;
 - d. serviciul public de pompieri din localitate.

II. Completați spațiile punctate pentru ca enunțurile să fie corecte:

1. Pentru a butelia se folosește emulsie de
2. Buteliile se folosesc doar în poziție
3. Cenușa și jăratecul se depozitează doar , iar pe timp de vânt
4. Lichidele, combustibilii, grăsimile și benzina nu se sting niciodată cu

III. Studiu de caz

Sunteți într-o mașină în trafic, pe drum, și la un moment dat simțiți miros de fum. Șoferul oprește, deschide capota și flăcările izbucnesc. Dacă mașina nu are stingător, iar în preajmă nu este nimeni, cum puteți stinge focul?

IV. Meseria de pompier este dificilă, dar frumoasă.

Menționați cel puțin trei motive care v-ar face să alegeți această meserie și cel puțin trei, pentru care în niciun caz nu v-ați alege această meserie. (VI)

V. Povestiți momente din viața voastră în care ați fost implicați sau ați venit în contact cu un incendiu. Ce ați simțit? Cum ați reacționat? (VI)

VI. Participați în fiecare an la exercițiile de evacuare în caz de incendiu organizate în școala voastră.

Nu uitați!

- Păstrați-vă calmul!
- Respectați instrucțiunile profesorilor!
- În urma voastră, pe cât posibil, închideți ferestrele și ușile pentru a împiedica propagarea incendiului!
- Nu vă întoarceți să vă luați obiectele personale!

VII. Proverbe și zicători:

Paza bună trece primejdia rea.

Focul este slugă bună, dar stăpân nemilos.

Chiselet

Focul de tabără

În pădurea fermecată,
Într-o seară minunată,
Copii și dascăli s-au adunat
Lângă focul minunat.

Toți la râu au alergat
Apă multă au cărat
Erau pompieri voinici
Chiar dacă păreau pitici.

S-a terminat repede bucuria
Din senin a-nceput vijelia.
Flăcările s-au înălțat
Spaimă mare au creat.

Așa aprig s-au luptat
Cu "zmeul" cel însetat
Pe care l-au doborât
Înainte de a-i fi înghițit.

Focul

În sătucul minunat
Lângă lacul cel sărat
În căsuță cu bunica
Locuiam eu și pisica.

A fost scurtă bucuria
Dușman ne-a fost vijelia
Ce a ridicat în zare
Limbi de foc ca niște fiare.

Așezați la masa mare
În livada cea în floare
Căutam ca fiecare
Să ne bucurăm de soare.

Și repede am alergat
La telefonul public din sat
Prietenii pompieri am chemat
Și multe vieți au salvat.

E bine de știut copii
Că focul prieten îți poate fi
Dar dacă-ți devine dușman
Să te porți cu mult calm.

Poezii

Rast

1. Ia ghicește tu, copile!

Ce-ar putea să fie oare?

Când cu limbi înalte cât casa

Te prăjește din picioare.

Dacă-l vezi mocnind nițel

Arde-i una peste față

Cu nisip, cu apă multă

Căci altfel el se răsfată.

2. L-ai lăsat în voia lui

Vântul îl ajută îndată

Și aprinde întreaga casă

Și vecinii de la gard.

Am făcut prăjiturile

Am pus lemne și surcele

Dar când să le dau eu foc

Mama m-a luat de smoc.

3. Când cu el te joci, copile

Și-l aprinzi pe unde vrei

Te pârlеște și te arde

Și-ți face doar neplăceri.

Cu chibritul nu-i de joacă

Și nici nu-i o jucărie

Lasă asta-n seama mamei

Că ea rostul lui îl știe.

4. În pădure să nu-l faci

Nici acasă nici pe stradă

Că din joaca ta, copile

Ia foc tot ce te-nconjoară.

Luafți aminte, dragi copii,

Și feriți-vă de foc

Neglijența-i mama lui

Nu-l lăsați de capul lui!

5. Coșul de nu-i curățat

Se aprinde precum gazul

Iese-apoi în podul casei

Și așa vine necazul.

Ușa sobei fărâmată

Lasă gazele să iasă

Și ne ia tot oxigenul

Adormindu-ne îndată.